

II. ΕΞΩΤΕΡΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Ο Ιουστινιανός και το έργο του (σελ. 16-18)

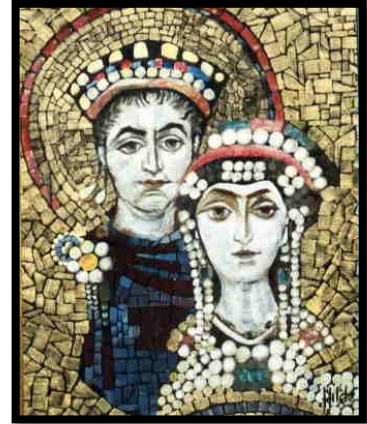
Τι μελετώ σε αυτή την ενότητα:

1. Εσωτερική πολιτική Ιουστινιανού:

- α. Δήμοι του Ιπποδρόμου
- β. Στάση του Νικά
- γ. Νομοθετικό έργο Ιουστινιανού (απλή αναφορά)
- δ. Οικοδόμηση Αγίας Σοφίας

2. Εξωτερική πολιτική Ιουστινιανού:

- Στόχος εξωτερικής πολιτικής
- Θετικές και αρνητικές συνέπειες

Ο Ιουστινιανός και το έργο του

1. Εσωτερική πολιτική

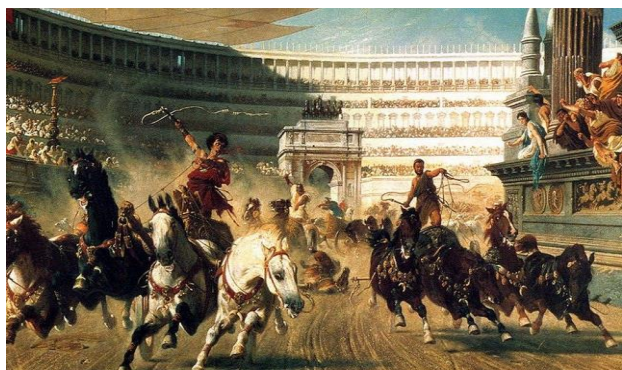
Πολιτικό πρόγραμμα (στόχοι) Ιουστινιανού: Ένα κράτος, μια Εκκλησία, μια νομοθεσία.

Τι ήταν;
Αθλητικά σωματεία και οργανώσεις του λαού με πολιτική ισχύ
Σημαντικότεροι δήμοι
Πράσινοι και Βένετοι

Α. Δήμοι του Ιπποδρόμου

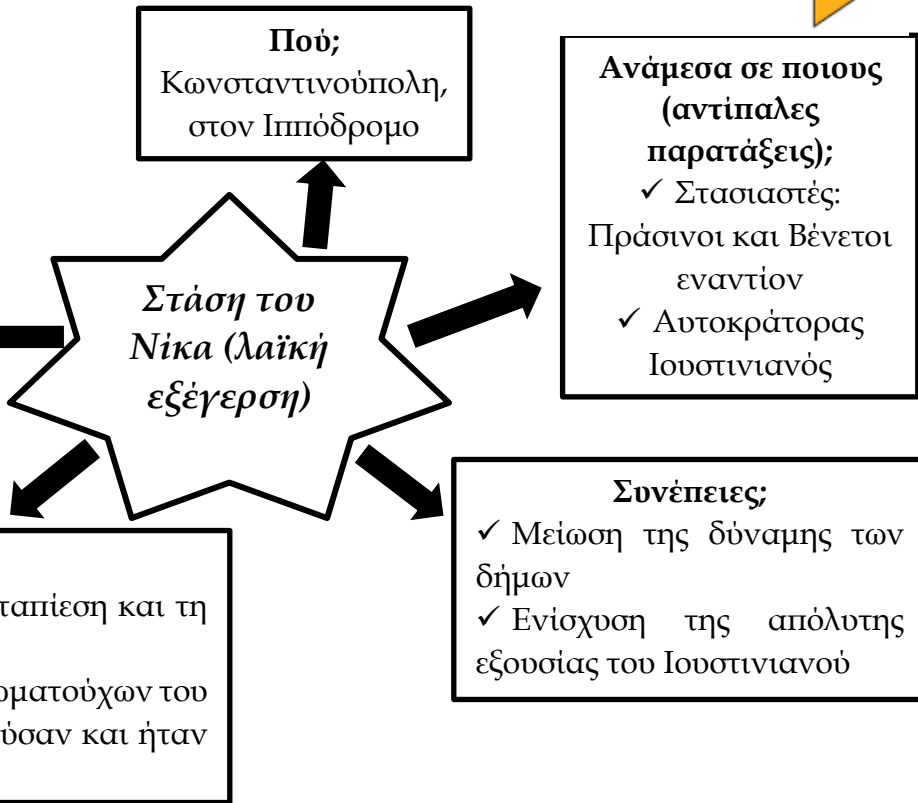
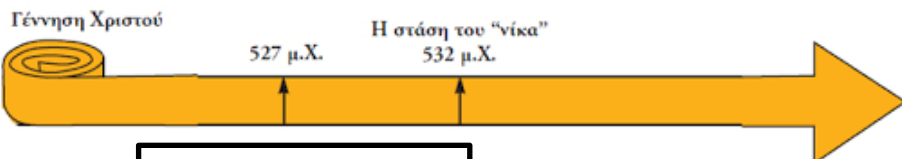
Καθήκοντα δήμων
- Οργάνωναν αρματοδρομίες στον ιππόδρομο
- Βοηθούσαν στην κατασκευή δημόσιων έργων
- Λάμβαναν μέρος στην αντιμετώπιση εχθρών

Ελένη Θεολόγου, φιλόλογος

Στον Ιππόδρομο οι δήμοι δεν ήταν μόνο φιλάθλοι, αλλά επιδοκίμαζαν ή αποδοκίμαζαν τους αυτοκράτορες και ασκούσαν κριτική, ενώ διατύπωναν και τα παράπονα του λαού στον αυτοκράτορα.

Β. Η Στάση του Νικά

Ο Ιουστινιανός τα έχασε μπροστά στις διαστάσεις που πήρε η εξέγερση του λαού. Σκέφτηκε να παραιτηθεί και να φύγει από την Κωνσταντινούπολη. Τον σταμάτησε η Θεοδώρα.

Θεοδώρα: Εμφύχωσε τον Ιουστινιανό, όταν αυτός δέιλιαιε. Θαρραλέα, ψύχραιμη, δυναμική, ηγετικές ικανότητες, πολύ φιλόδοξη.

Γ. Νομοθετικό έργο Ιουστινιανού

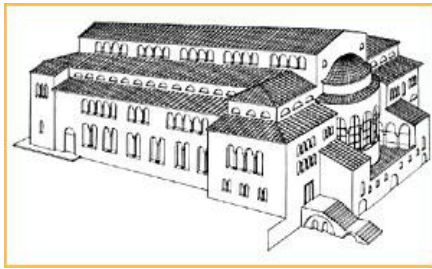
Εκσυγχρόνισε και συγκέντρωσε τους νόμους σε νομοθετικές συλλογές (=κωδικοποίηση νομοθεσίας), επειδή υπήρχαν **πολλοί, ασαφείς και αντιφατικοί νόμοι**. Νομοθετικές συλλογές: Ιουστινιάνειος Κώδικας, Πανδέκτης, Εισηγήσεις, Νεαρές. **Σημασία Ιουστινιάνειου Δικαίου**: **οργάνωσε το νομοθετικό σύστημα του Βυζαντίου και διευκόλυνε την απονομή δικαιοσύνης**. Παράλληλα, αποτέλεσε τη βάση του νομικού συστήματος πολλών ευρωπαϊκών κρατών.

Δ. Οικοδόμηση Αγίας Σοφίας (532-537 μ.Χ.)

Αρχιτέκτονες: ο Ανθέμιος και ο Ισίδωρος

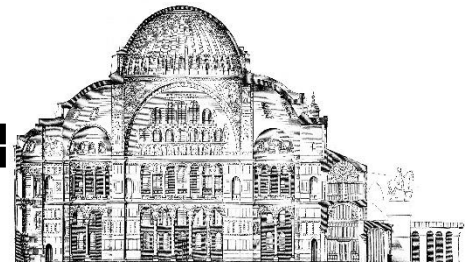
➤ Αρχιτεκτονικός ρυθμός Αγίας Σοφίας: τρικλιτη βασιλική με τρούλο

Μακρόστενη βασιλική

Περίκεντρο κυκλικό κτήριο

Βασιλική με τρούλο

Χαρακτηριστικά του κτηρίου

Το κτήριο είναι σχεδόν τετράγωνο. Τέσσερις τεράστιοι πεσσοί (στύλοι) στηρίζουν τον γιγάντιο τρούλο του ναού. Ο τρούλος εντυπωσιάζει: μοιάζει να κρέμεται από τον ουρανό, γιατί το φως μπαίνει άπλετο από τα παράθυρα που είναι στη βάση του, έτσι δίνει την εντύπωση ότι δεν στηρίζεται στο κτήριο αλλά ότι αιωρείται.

2. Εξωτερική πολιτική

Στόχος Ιουστινιανού: η **αποκατάσταση της Ρωμαϊκής Οικουμένης**, δηλαδή η ανάκτηση των χαμένων εδαφών της αυτοκρατορίας στη Δύση, που είχαν κατακτήσει τα γερμανικά φύλα.

Δύση: Πόλεμοι κατά Βανδάλων, Οστρογότθων και Βησιγότθων.

Ανατολή: Υπέγραψε ειρήνη με Πέρσες αλλά πλήρωνε μεγάλο ετήσιο φόρο (για τη Λαζική).

Βαλκάνια: Έκτισε φρούρια και δαπάνησε τεράστια ποσά για την εξαγορά ειρήνης, όμως δεν κατάφερε να αναχαιτίσει τις εισβολές των Σλάβων.

Αποτίμηση εξωτερικής πολιτικής Ιουστινιανού

Η Βυζαντινή αυτοκρατορία το 527, όταν ο Ιουστινιανός γίνεται αυτοκράτορας

Η Βυζαντινή αυτοκρατορία το 565, όταν πέθανε ο Ιουστινιανός

Ο Ιουστινιανός πέτυχε σε μεγάλο βαθμό τον βασικό στόχο της εξωτερικής του πολιτικής, που ήταν η αποκατάσταση της Ρωμαϊκής Οικουμένης.

Θετικές συνέπειες: Κατάφερε να ανακτήσει πολλά από τα χαμένα εδάφη της αυτοκρατορίας και να δημιουργήσει μια τεράστια αυτοκρατορία γύρω από τη Μεσόγειο, η οποία ξαναγίνεται «Ρωμαϊκή λίμνη».

Αρνητικές συνέπειες: Η προσπάθεια του Ιουστινιανού ξεπερνούσε τις δυνατότητες του κράτους, γι' αυτό οι πόλεμοι αυτοί:

- απογύμνωσαν τις ευρωπαϊκές επαρχίες από στρατεύματα (τα στρατεύματα αυτά συμμετείχαν στους πολέμους = απροστάτευτες οι ευρωπαϊκές επαρχίες στους εχθρούς)
- άδειασαν τα ταμεία του κράτους (μακροχρόνιοι και πολυδάπανοι οι πόλεμοι)
- εξασθένησε η διεθνής θέση του Βυζαντίου
- είχαν ολέθριες συνέπειες στην εδαφική ακεραιότητα του κράτους επί των διαδόχων του (δεν μπόρεσαν να διατηρήσουν αυτό το τεράστιο κράτος).